

První "Prodaná Mařenka" se narodila v Modré Hůrce

Podíl Eleonory Ehrenbergové na uvedení češtiny na operní pódia je nesporný

Velectěná slečno,

dovídám se, že Vaši fotografii nám nelze dostat. Poněvadž bych měl rád v "Květech" podobiznu Vaši co nejdříve, prosím snažně, abyste nějakou svou dobrou fotografií zapůjčili a buď do redakce "Květů" aneb do mého bytu co nejrychleji poslati ráčila.

S úctou Vítězslav Hálek

Tak zněla spisovatele žádost, která našla kladnou odezvu. Podle zasláné fotografie nakreslil pak K. Maixner podobiznu, jež vyšla v Květech 8. května 1872. Je na ní portrét slavné operní pěvkyně Eleonory-Gayer Ehrenbergové, od jejíhož narození uplyne 1. listopadu 165 roků.

Šlechtična z chaloupky

Místo, kde se "Lori" narodila, bychom dnes už marně hledali. Přišla na svět jako šlechtična, dcera svobodného pána Jana Gayera z Ehrenbergu, ale nikoliv na zámku, jak některé starší prameny mylně uvádějí. Světlo světa spatřila v domku s doškovou střechou, na statku čp. 14 v Modré Hůrce nedaleko Bzí.

Psal se rok 1832, Evropa zmítala vlna romantismu, probuzená nedávno skončenými napoleonskými válkami, jejichž vinou rod Ehrenbergů přišel o majetek. Victor Hugo psal o chrámu Matky boží, Alexandr Puškin si rozdíral srdce pro Tatánu a zářivé hvězdy Richarda Wagnera a Giuseppe Verdiho začaly stoupat na umělecké nebe. Do této rušné doby se narodila malá "Lori" a nikdo

Eleonora z Ehrenberku na kresbě K. Maixnera v Květech.

netušil, že si na svět přinesla poklad v podobě svého hlasu.

Neveselé dětství

Při Eleonořině narození bylo jejímu otci již 72 let, matka byla o 49 roků mladší. Následující léto otec zemřel, Eleonora zůstala sama s matkou a o málo starším bratrem. V deseti letech ji maminka dala na vychování do kláštera uršulinek v Praze. Odtud jí po pěti letech odvezla teta, vdova po hejtmanu Karlu, rytíři Harrasovi z Harrasova, do Vídně.

Mohlo by se zdát, že umě-

nímilovná tetička Eleonoru vysvobodila z vězení a přivedla ji do centra dění, ale Eleonora později ve svých vzpomínkách napsala, že by byla raději zůstala v klášteře. Byla nesmělá a bála se, že teta, která odhalila její nevšední talent, jí bude nutit vystupovat před lidmi.

Nakonec se Lori přece jen nechala přesvědčit a začala se věnovat studiu hudby. Nejprve ve Vídni, a když se pak musela kvůli nemoci a nutné změně prostředí odstěhovat, tak na pražské konzervatoři. Tetičce se prostřednictvím

Eleonory splnil její neuskutečňovaný sen – být primadonou.

Vstup na scénu

Eleonora vystoupila poprvé před obecními divadly 3. srpna 1854. Tam ji uviděl slavný německý herec a režisér Jindřich Marr a okamžitě ji angažoval pro svého přítele, ředitele štětínské divadla. Již po měsíci tam Eleonora zpívala "Romea a Julii". Následovala angažmá v Hamburku a Lipsku. V roce 1861 se Eleonora vrátila zpátky do Stavovského divadla.

Šťastná, či nešťastná volba

Nebyla to pro ni příliš šťastná volba. Narazila zde totiž na nebezpečnou sokyni – koloraturní sopranistku Brennerovou. Ve svých pamětech pak píše, že se vrátila do Prahy, angažována ředitelem Thoméem, aby nahradila Brennerovou, se kterou smlouva nebyla obnovena.

Eleonořiny sokyně se však velmi energicky zastal tehdejší intendant rytíř Bohusch, takže Thomé měl koloraturní zpěvačky dvě.

Dále Eleonora popisuje, jak ji Brennerová nepřála obdiv a všechna úspěšná představení si zabrala pro sebe. Když už byla situace neúnosná, prosila Ehrenbergová ředitele, aby ji propustil. Ten jí jako odškodnění nabídl angažmá v české opeře, která právě vznikala.

První Mařenka

Eleonora ředitelův návrh

